

TİCARET HUKUKU KISA NOTLAR

MURAT CEM HOCA

MURAT CEM HOCA

**SINAV ÖNCESİ 01.04.2025 20,00 de
HERKESE AÇIK SON SORU ÇÖZÜMLERİ YAPILACAK**

GRUBA KATIL

TİCARİ İŞLETME HUKUKU

Ticari işletmelerin şubeleri; Bağımsızlık unsuru eksik olduğu için AYRI TİCARİ İŞLETME vasfı yoktur. İşletmenin merkezi ile şubesinin AYNI gerçek veya tüzel kişilere aittir. Şubenin yönetimi için ticari temsilci görevlendirilebilir. Şubenin merkezden farklı bir coğrafi bölgede bulunabilmesi mümkündür. Şubeler bulundukları yerin ticaret siciline tescil edilirler.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, ticari işletmenin unsurları;

- I. Esnaf faaliyeti sınırının aşılması
- II. Bağımsızlık
- III. Süreklilik
- IV. Gelir elde etme amacıyla işletilmesi

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, tacir olmanın sonuçları;

- a) İflasa tâbi olma (Tacirlerin özel hayatlarına ilişkin adi borçları da dahil)
- b) Ticari defter tutma zorunluluğu
- c) Ticaret unvanı kullanma hakkı
- d) Ücret ve faiz isteme hakkı (ESNAFLARA DA UYGULANIR)
- e) Aşırı yüksek cezai şartın indirilmesini talep etme yasağı
- f) Basiretli iş adamı gibi davranma
- g) Yaptıkları işin ticari iş sayılması
- h) Fatura ve teyit mektubu düzenleme: bu evraklara itiraz süresi **8 GÜNDÜR**.
- i) Ticari örf ve adet tacirlere bilmesene bile (mutlak) uygulanır.
- j) İşletmeyi Ticaret siciline tescil ettirmeli
- k) Ticaret ve sanayi odasına kayıt yaptırmalı

ESNAFLARA da uygulanan ticari hükümler;

- I. İşletme adı seçme ve kullanma
- II. Hapis hakkı
- III. Ücret ve faiz isteme hakkı
- IV. Ticari işlemlerde taşınır rehni hükümleri
- V. Bazı ticari örf ve adet hükümleri

Ticari işletmenin devri

Devir, alacaklılara ve iyiniyet sahibi üçüncü kişilere karşı devrin tescil ve ilânı ile hüküm ifade eder.

Devir sözleşmesi yazılı şekilde yapılmalıdır.

Tacir, işletme adını veya unvanı devretmeksizin sadece ticari işletmeyi devredebilir.

Ticari işletmenin devri ile birlikte **devreden tacirin** ticari işletmenin borçlarından dolayı sorumluluğu **2 yıl daha** devam eder

Tacir, ticaret unvanını işletmeden ayrı tek başına devredemez. Ama işletme adını işletmeden ayrı tek başına devredebilir.

TİCARİ İŞ;

- I. TTK da düzenlenen işler II. Ticari işletmeyi ilgilendiren işler III. Tüzel kişi tacirin tüm işlemleri IV. Gerçek kişi tacirin işletmesi ile ilgili işlemleri V. Taraflardan biri için ticari iş ise aralarında sözleşme varsa diğer taraf içinde ticari işe dönüşür.

Buna göre;

Memur (A)'nın market işleten (X) Limited Şirketi'nden bir ekmek satın alması , Memur (A)'nın mağaza işleten tacir (B)'den çocuğu için okul giysisi satın alması , Memur (A)'nın (C) Bankası Anonim Şirketi ile kredi kartı sözleşmesi yapması , Memur (A)'nın ev sahibi öğretmen (Z) lehine bir bono düzenlemesi Bir anonim şirketin kırtasiyeden ticari defter satın alması , Bir limited şirketin banka ile sözleşme yaparak bankadan ticari kredi alması , Bir memurun banka ile sözleşme yaparak bankadan konut kredisi alması , Gerçek kişi tacirin ticari işletmesinde kullanmak üzere bir esnaftan sandalye satın alması **TİCARİ İŞTİR**.

Memur (A)'nın işçi (Y)'den otomobil satın alması , Tuhafiye işleten bir **esnafın** lokanta işleten bir **esnaftan** yemek **satın alması** , Bir gerçek kişi tacirin evlenmesi veya ticari işletme ile ilgili olmayan bir iş yaptığını açıkça beyan etmesi ise **ADI İŞTİR**.

Bileşik faiz yasaktır. ANCAK

İki taraf da tacir olmak şartıyla; 3 aydan az olmayan ticari iş niteliğindeki ödünç sözleşmelerinde, **3 aydan az olmayan** cari hesap sözleşmelerinde ve kambiyo senetlerinde başvuru borçlularına gidilirken **bileşik faiz kararlaştırılabilir**.

Adi işlerde bileşik faiz kararlaştırılmaz.

Adi işlerde faizin anaparayı geçmesi mümkündür.

“TİCARİ HÜKÜM” TTK'da yer alan hükümlerin tamamı ve bir ticari işletmeyi ilgilendiren işlem ve fiillere ilişkin diğer kanunlarda yazılı özel hükümlerdir.

TİCARİ HÜKÜMLERİN UYGULAMA SIRASI;

1.sırada; Emredici hükümler 2.sırada; Sözleşme hükümleri 3.sırada; Diğer ticari hükümler 4.sırada; Ticari örf ve adet 5.sırada; Genel hükümler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, “ticari örf ve adet”

Bir bölgeye veya bir ticaret dalına özgü ticari örf ve adetler genel olanlara üstün tutulur.

Ticari örf ve adetler, tacirler hakkında bilmeseler bile uygulanır.

Ticari örf ve adetin uygulama alanına sahip olduğu bir uyuşmazlıkta, ilgililer aynı bölgede değillerse, kanunda veya sözleşmede aksi öngörülmedikçe, ifa yerindeki ticari örf ve adet uygulanır.

Bir uyuşmazlık hakkında ticari hüküm veya sözleşme hükmü bulunduğu takdirde bunlar ticari örf ve adetlere göre öncelikle uygulanır.

Ticari örf ve adetler esnafın hakkında da belirli koşulların varlığı hâlinde uygulama alanına sahip olabilir. Teamüller hükme esas alınmazlar

TACİR

Bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten gerçek kişi tacirdir. Adi şirketin kendisi değil, ortakları tacirdir.

Kendi amacına varmak için ticari işletme işleten **vakıflar, gelirlerinin yarısından fazlasını kamu görevi niteliğindeki işlere harcıyorlarsa** tacir sayılmazlar. Ayrıca **dernekler de kamu yararına çalışıyorlarsa**, ticari işletme işletseler bile tacir sayılmazlar. gibi) tacir sayılmazlar.

Ticaret şirketleri, ticari işletme işleten dernek ve vakıflar ile KİT.ler tüzel kişi tacirdir.

Küçük ve kısıtlılara ait ticari işletmeyi bunların adına işleten yasal temsilci tacir sayılmaz. Küçük ve kısıtlılar tacirdir, veli vasi tacir gibi sorumludur.

Tacir sayılmayanlara örnek vermek gerekirse; Limited şirket müdürü, Bir ticari işletme işleten kamu yararına çalışan dernek, Bir ticari işletme işleten ve gelirinin yarısından fazlasını kamu görevi niteliğindeki işlere harcayan vakıf, Ticari işletme işleten bir adi şirket (Dikkat;adi şirket ortağı tacirdir), Ticaret şirketi ortakları, Kamu kurumları (belediye-il özel idaresi)

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, tacirler arasında; diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar veya ihtarlar Telgrafla, Noter aracılığıyla, Taahhütlü mektupla, Güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılabilir.

TACİRE BAĞLI YARDIMCILAR;

Ticari temsilci-Ticari vekil-Pazarlamacı(PTT)

TACİRE BAĞLI OLMAYAN YARDIMCILAR;

Acente – Komisyoncu – Simsar (ASK)

Ticari temsilcinin özel yetki verilmeden yapabileceği işlemler;

- I. Tacir adına kambiyo taahhüdünde bulunmak II. Kefalet vermek III.Taciri mahkemelerde temsil etmek IV. Gayrimenkul (Taşınmaz) **SATIN ALMAK** (DİKKAT; Taşınmazı satabilmesi veya ipotek gibi aynı hakla sınırlandırabilmesi için özel olarak yetkilendirilmesi lazım)
- I. Tacir, dilerse ticari temsilcinin temsil yetkisini merkez ve belirli bir şubeyle **YA DA** birlikte temsil ile sınırlandırılabilir.
- II. Tacirin ölümü, kısıtlanması ticari temsilcinin temsil yetkisini sona erdirmez.
- III. Ticari temsilcinin temsil yetkisi sona ererse, yetkinin sona erdiği ticaret siciline tescil edilmek zorundadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, **TİCARET SİCİLİ** **Alenidir**; herkes sicilin içeriğini inceleyebilir.

Ticaret sicilin yanlış tutulmasından **doğan zarardan Devlet ve ilgili oda** müteselsil sorumlu olur.

Kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça ticaret sicilin yetki çevresi içinde oturanlar için tescil isteme süresi kural olarak 15 gündür.

Ticaret siciline tescili zorunlu olduğu hâlde tescil edilmemiş bir husus, iyiniyetli üçüncü kişilere karşı ileri sürülemez. (Tescilin olumsuz etkisi) Oysa tescil edilmesi gereken tescil, ilan edilmesi gereken ilan edilmişse, üçüncü kişilerin bunu bilmedikleri iddiası dikkata alınmaz. Yani tacir korunur. (Tescilin olumlu etkisi).

Tescil edilmiş hususlarda meydana gelen her türlü değişiklik de tescil olunur.

Ticaret siciline tescil kaydı ile ilan edilen durum arasında aykırılık bulunması hâlinde, tescil edilmiş olan gerçek durumu bildikleri ispat edilmediği sürece, üçüncü kişilerin ilan edilen duruma güvenleri korunur. (Görünüşe güven ilkesi)

Ticaret sicili, Ticaret Bakanlığı'nın gözetim ve denetiminde ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları bünyesinde kurulacak ticaret sicili müdürlükleri tarafından tutulur.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre, Ticaret sicil müdürlüğünce verilecek kararlara karşı Sicilin bulunduğu yerde ticari davalara bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesine, kararın tebliğinden itibaren **8 gün içerisinde** itiraz edilebilir.

HAKSIZ REKABET dolayısıyla ekonomik çıkarları zarar gören müşteriler Haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhasını isteyemezler.

Mesleki ve ekonomik birlikler (Tüketici dernekleri, mühendisler odası, barolar gibi) **tazminat davası açamazlar.**

Tespit , men ve düzeltme davaları için KUSUR şartı aranmaz. Tazminat davası için zarar ve kusur şartı aranır.

Men ve düzeltme davasında verilen hükümler, ticari amaçla malları elinde bulunduran 3.kişilere de uygulanır.

Haksız rekabet davasında zamanaşımı süresi, öğrenmeden itibaren 1 yıl , her halde haksız rekabetin gerçekleştiği tarihten itibaren 3 yıldır

TİCARİ DEFTERLER;

Bu defterler ve gerekli diğer kayıtlar Türkçe tutulmalıdır.

Pay defteri ile yönetim kurulu karar defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defteri işletmenin muhasebesiyle ilgisi olmadığı halde ticari defterlerdir.

Yevmiye defteri ve Yönetim kurulu karar defteri KAPANIŞ ONAYI aranan defterlerdir.

Bir ticari defterin lehe delil olabilmesi için; usulüne uygun tutulmuş olmaları gerekir + Uyuşmazlığın karşı tarafının da defter tutmakla yükümlü olması +Uyuşmazlığın deftere geçirilmesi gereken bir husustan doğmuş olması

Ticari defterlerin açılış onayının noter tarafından yapıldığı hâllerde, noter, ticaret sicili tasdiknamesini aramak zorundadır. Anonim ve limited şirketlerin ticaret siciline tescili sırasında defterlerin açılış onayları ticaret sicili müdürlükleri tarafından yapılır. Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması hâlinde, bu defterlerin açılışları ve kapanışlarında NOTER onayı ARANMAZ.

Pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri, yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla, izleyen faaliyet dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir.

Yevmiye defterinin kapanış onayı, izleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar, yönetim kurulu karar defterinin kapanış onayı ise izleyen faaliyet döneminin birinci ayının sonuna kadar yaptırılır.

TİCARET UNVALARI; taciri tanıtan addır. Ve tacirler seçip kullanmak zorundadır.(Oysa **İŞLETME ADI** seçmek ve kullanmak İSTEĞE BAĞLIDIR. Esnaflar da işletme adı seçip kullanabilir.) Tescilli unvanlar tüm Türkiye’de korunur.

GERÇEK KİŞİ TACİRLERİN UNVANI: Ad ve soyaddan oluşur.

TÜZEL KİŞİ TACİRLERİN UNVANI :

KİŞİ UNVAN

Kollektif şirkette;
ortaklardan birinin adı
soyadı ve şirketin türü
Komandit şirkette;
komandite ortaklardan
birinin adı soyadı ve
şirketin türü

KONU UNVAN

AŞ, Ltd Şirket ve Koop. Unvanları
**İŞLETME KONUSU ve ŞİRKETİN
TÜRÜ**
**Ortakların adı soyadı unvanda
varsa, tür ibaresi kısaltılamaz.**

ÖRNEKLER

Elara İthalat İhracat (Şirket türü yok. YANLIŞ UNVAN)
Elara İthalat İhracat Limited Şirketi (DOĞRU UNVAN)
Murat Elara Anonim Şirketi (İŞLETME KONUSU YOK.
YANLIŞ UNVAN)

Murat Elara ve Ortakları Limited Şirketi (İŞLETME
KONUSU YOK. YANLIŞ UNVAN)

Elara Karakış İnşaat Limited Şirketi (Ad soyad ek. Bu
sebeple tür ibaresi kısaltılmadan, uzun yazılmış. İşletme
konusu ve şirketin türü çekirdek olarak zorunlu. DOĞRU
UNVAN)

Elara Karakış Turizm A.Ş.(Ad soyad olduğu halde, tür
ibaresi kısa yazılmış. YANLIŞ UNVAN)

Özellikleri	Adi Şirket	Kollektif	Adi Komantit		SPB Komandit		Limited Şirket (50.000tl)	ANONİM ŞİRKET (250.000tl)
Ortak sayısı	2-∞	2-∞	2-∞		5-∞		1-50	1-∞
Ortak Niteliği	GK-TK	Sadece GK	Komantite Sadece GK	Komantiter GK-TK	Komantite Sadece GK	Komantiter GK-TK	GK-TK	
Ortakların Sorumluluğu	1.Derece Sınırsız Müteselsil	2.Derece Sınırsız Müteselsil	2.Derece Sınırsız Müteselsil	2.Derece Sınırlı Adi	2.Derece Sınırsız Müteselsil	2.Derece Sınırlı Adi	2.Derece Sınırlı Adi	
Sermaye	Emek sermaye dahil her tür hukuki sermaye	Emek sermaye dahil her tür hukuki sermaye	Emek sermaye dahil her tür hukuki sermaye	Emek sermaye getiremez	Emek sermaye dahil her tür hukuki sermaye	Emek sermaye getiremez	Hukuki her tür sermaye getirilebilir.Ancak emek sermaye ile vadesi gelmemiş alacaklar sermaye olarak getirilemez.	
Tüzel kişiliği	Yok	Var	Var		Var	Var	Var	
Düzenlendiği Kanun	BK	TTK	TTK		TTK	TTK	TTK	
Kuruluş amacı	Kar elde etme	Ticari İşletme işletme					HUKUKA UYGUN HER TÜR EKONOMİK AMAÇ	
Sözleşme	Şekle tabi değildir	YAZILI ŞİRKET SÖZLEŞMESİ+NOTER YADA TİCARET SİCİL ONAYI+TİCARET SİCİLE TESCİL						
Şahıs-Sermaye şirketi	Şahıs	Şahıs	Şahıs		Sermaye			

ŞİRKETLER HUKUKU

TİCARET ŞİRKETLERİ;

ŞAHİS ŞİRKETLERİ; Kollektif şirket, Adi komandit şirket,

SERMAYE ŞİRKETLERİ; Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, limited şirket, anonim şirket

Kooperatifler (**DİKKAT; kooperatifler ne şahıs ne sermaye şirkettir.**)

Ortak sayısı bakımından;

Kollektif şirket, adi komandit şirket: En az 2 – Üst sınır yok
Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket; En az 5 – üst sınır yok
Anonim şirket: En az 1 – üst sınır yok
Limited şirket: En az 1 – en çok 50 Kooperatif; En az 7 – üst sınır yok

Adi şirket de kolektif ve komandit şirket gibi şahıs şirkettir. Fakat TİCARET ŞİRKETİ DEĞİLDİR. TÜZEL KİŞİLİĞİ YOKTUR. **Adi şirket ortakları** tacirdir + iflasa tabidir + dava ehliyeti ortaklardadır + şirket borçlarından 1.derecede sorumludur + mallar üzerinde elbirliği mülkiyet ilişkisi içindedir. (Tüm bunlar adi şirketin tüzel kişiliği olmadığı içindir)

TİCARET ŞİRKETLERİNİN BİRLEŞMESİ (Tasfiyesiz sona erme halidir)

Zenginler	Sermayesi paylara bölünmüş Komandit/ Koopertif Şirket Limited Anonim
Garibanlar	Kollektif Şirket Adi Komantid Şirket

Bir şahıs şirketi şahıs şirketi ile birleşebilir. (Bir kolektif şirketin başka bir kolektif şirketle veya komandit şirketle birleşmesi)
Bir şahıs şirketi **devrolan sıfatı ile** sermaye şirketleri ve kooperatiflerle birleşebilir. (Bir kolektif şirketin devrolan olmak şartıyla bir limited şirketle birleşmesi , Bir kolektif şirketin devrolunan şirket olmak şartıyla bir anonim şirketle birleşmesi
Bir sermaye şirketi veya kooperatif, sermaye şirketleri ve kooperatiflerle birleşebilir.
Bir sermaye şirketi ve kooperatif, **devralan sıfatı ile** şahıs şirketleri ile birleşebilir. (Bir kooperatifin devralan olmak şartıyla bir kolektif şirketle birleşmesi, Bir limited şirketin devralan şirket olmak şartıyla bir kolektif şirketle birleşmesi
Birleşme sözleşmesi; birleşmeye katılan şirket anonim şirket ise onun yönetim kurulu üyeleri, limited şirket ise onun müdürleri tarafından imzalanır.
Anonim ve limited şirketlerde birleşme kararı genel kurul tarafından onaylanır.

BÖLÜNME (Tam bölünme, **TASFIYESİZ** sona erme halidir. Kısmi bölünme sona erme hali değildir. Ama süreç **TASFIYESİZ** gerçekleşir)
Şahıs şirketleri **BÖLÜNEMEZ**.
Sermaye şirketleri ve kooperatifler, sermaye şirketleri ve kooperatiflere bölünebilir.

TÜR DEĞİŞTİRME (Bir sona erme hali **DEĞİLDİR**. Fakat süreç **TASFIYESİZ** gerçekleşir.)
Şahıs şirketleri; diğer şahıs şirketlerine + sermaye şirketlerine ve kooperatiflere **DÖNÜŞEBİLİR**
Sermaye şirketleri; diğer sermaye şirketlerine + kooperatiflere **DÖNÜŞEBİLİR**. (Ama şahıs şirketlerine **DÖNÜŞEMEZ**)
Kooperatifler; sermaye şirketlerine **DÖNÜŞEBİLİR**. (Ama şahıs şirketlerine **DÖNÜŞEMEZ**)

KOLLEKTİF ŞİRKET, ticari işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla, gerçek kişiler arasında kurulan ve ortaklarından hiçbirisinin sorumluluğu şirket alacaklılarına karşı sınırlandırılmamış olan şirkettir.

Ortakları sadece gerçek kişi olabilir. Bünyesinde tüzel kişi ortak barındıramaz. (Komandite ortak gibi)

Ortaklarının şirket borçlarından sorumlulukları ikinci dereceden, sınırsız ve müteselsildir. (KURUCU TESCİL)

Kolektif şirkete emek, ticari itibar gibi, **para ile ölçülebilir her şey** sermaye olarak getirilebilir.

KOMANDİT ŞİRKET; Ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla kurulan ve şirket alacaklılarına karşı ortaklardan bir veya bir kaçının sorumluluğu sınırlanmamış (komandite ortak) ve diğer ortak veya ortakların sorumluluğu belirli bir sermaye ile sınırlanmış (komanditer ortak) olan şirket komandit şirkettir.

ANONİM ŞİRKETLERDE;

Nakdi sermayenin en az %25'i, tescilden önce, şirket adına açtırılmış banka hesabına yatırılmalı; gerisi de şirketin tescilini izleyen 24 ay içinde şirkete ödenmelidir. Oysa limited şirketlerde nakdi sermayenin yüzde 25'ini peşin ödeme şartı kaldırıldı.

Anonim şirkete aynı sermaye getirilebilmesi için, asliye ticaret mahkemesince atanan bilirkişi tarafından sermayeye değer biçilmelidir. (Buna **değerleme raporu** denir)

Bir taşınmazın anonim şirkete sermaye olarak getirilebilmesi için, tapuya şerh verilmesi zorunludur.

Kişisel emek , hizmet edimi, vadesi gelmemiş (müeccel) alacaklar ve ticari itibar, üzerinde haciz, tedbir bulunan mal ve ipotekli taşınmazlar anonim ve limited şirkete sermaye olarak getirilemez.

Sermaye koyma borcunu yerine getirmeyen pay sahibi, bu payları için gerekli usullere uyularak anonim şirketten ıskat edilebilir. ıskat edilebilmesi için ortağa, ihtar çekilip, 1 aylık süre verilmelidir.

Pay sahipleri, anonim şirkete sermaye olarak verdikleri şeyleri geri isteyemezler. Tasfiye döneminde mal vb sermaye unsurları satılıp, tasfiye payı nakit olarak ödenir.

Tasfiye payının dağıtılması için, alacaklılara 3 kez ilan yapıp, son ilandan itibaren 3 ay geçmesi beklenir.

Anonim şirketin “kuruluş belgeleri; şirket esas sözleşmesi, kuruluş sırasında üçüncü kişilerle yapılan sözleşmeler, (İşletme devralınmasına ilişkin üçüncü kişilerle yapılan sözleşmeler), Değerleme raporları. Kuruluş belgelerini saklama süresi 5 yıldır.

Anonim şirketin zorunlu organları; Yönetim kurulu-Genel kurul (DİKKAT: Denetçiler zorunlu organ değil) Esas sermayeli Anonim şirketler en az 250.000 Türk Lirası sermaye ile kurulur. Kayıtlı sermayeli A.Ş.ler ise en az 500,000TL sermaye ile kurulur.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na göre, anonim şirketin tescilinden itibaren **2 YIL** içinde bir işletme veya aynın, sermayenin **ONDA BİRİNİ** aşan bir bedel karşılığında devralınmasına veya **kiralınmasına ilişkin sözleşmeler, genel kurulca onaylanıp ticaret siciline tescil edilmedikçe geçerli olmaz.**

Anonim şirket olağan genel kuruluna katılacaklar;

Pay sahipleri veya temsilcileri
İntifa hakkı sahipleri
Kuruluş ve esas sözleşme değişiklikleri Gümrük ve
Ticaret Bakanlığının iznine tâbî anonim şirketlerde
bakanlık temsilcisi
Murahhas yönetim kurulu üyeleri
Bağımsız denetime tâbî şirketlerde denetçi
En az bir yönetim kurulu üyesi

Anonim şirket genel kurulunun devredilmez görev ve yetkileri;

Esas sözleşmenin değiştirilmesi
Kanun’da öngörülen istisnalar dışında denetçinin seçimi
Önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı
Yönetim kurulu üyelerinin görevden alınması, atanması,
ücret, prim, ikramiye, huzur hakkının belirlenmesi, görev
sürelerinin tespiti
Şirketin feshi kararı
Finansal tabloların, yıllık faaliyet raporlarının
onaylanması

Anonim şirkette genel kurul kararları aleyhine iptal davası açma hakkı; (3 AY İÇİNDE)

- I. Toplantıya katılan pay sahipleri; Genel kurulda olumsuz oy verip, muhalefetini tutanağa geçirmiş olmak şartıyla+
- II. Toplantıya katılsın katılmasın tüm pay sahiplerinin iptal davası açacağı haller toplantı ilan edilmemiş, çağrı merasimine uyulmamış, toplantıya katılma hakkı olmayanlar toplantıya katılmış(gündem gereği gibi ilan ve karara etkili oy kullanmış olmak şartıyla)
- III. Kararların yerine getirilmesi kişisel sorumluluğuna sebep olacaksa, şirketin yönetim kurulu üyesi
- IV. Şirketin yönetim kurulu

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na göre Bilanço zararlarının kapatılması için pay sahiplerine ek yükümlülük konulmasına ilişkin **esas sözleşme değişikliği kararlar sermayenin tümünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin oybirliğiyle alınır.**

Pay sahipleri, şirkete taahhüt ettiği sermayeyi şirkete getirdiği takdirde artık şirkete karşı sorumluluğu kalmayacaktır.

Anonim şirkete pay taahhüt edip, esas sözleşmeyi imzalayan tüzel kişiler de **kurucu** sıfatı kazanabilecektir

Anonim şirketlerde yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri:

Pay, yönetim kurulu karar ve genel kurul toplantı ve müzakere defterlerinin tutulması
Genel kurulu toplantıya çağırma,
Genel kurul kararlarını uygulama,
Şirketin üst düzeyde yönetimi ve bunlarla ilgili talimatların verilmesi, görevlilerin üst gözetimi
Şirket yönetim teşkilatının belirlenmesi
Borca batıklık durumunun varlığında mahkemeye bildirimde bulunulması
Yönetim kurulu, ticari mümessil (ticari temsilci) ve ticari vekiller atayabilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, anonim şirket yönetim kurulu üyesinin görevinin sona erme sebepleri:

Yönetim kurulu üyesinin görev süresinin sona ermesiyle
Bir pay sahibinin başvurusu üzerine mahkeme kararıyla
Yönetim kurulu üyesinin iflâs etmesiyle
Yönetim kurulu üyesinin fiil ehliyetini kaybetmesiyle
Haklı sebeplerin varlığı hâlinde genel kurul kararıyla

Anonim şirketin yönetimi ve temsili:

Şirket adına imza yetkisini haiz kişiler şirketin ticaret unvanı altında kendi imzalarını atmak zorundadırlar.

Esas sözleşmede aksi öngörülmemişse, temsil yetkisi yönetim kuruluna aittir.

Şirketi temsil yetkisi, murahhas üyeye birlikte yönetim kurulu üyesi olmayan murahhas müdüre de devredilebilir.

Şirket temsilcisinin temsil yetkisinin kapsamının sadece merkezin veya bir şubenin işleri ile sınırlanmasına ilişkin sınırlamalar getirilebilir.

Temsile yetkili olanların, görevleriyle ilgili işledikleri haksız fiillerden şirket sorumlu olur.

Esas sözleşmede aksi öngörülmemiş veya yönetim kurulu tek kişiden oluşmuyorsa temsil yetkisi çift imza ile kullanılmalıdır.

Yönetim kurulu, temsil yetkisini başkasına devredebilir. Bu durumda en az bir yönetim kurulu üyesinin temsil yetkisini haiz olması şarttır.

Yönetim kurulu, çeşitli amaçlarla yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir.

Yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişiler, görevlerini objektif özenle yerine getirmelidirler.

Yönetim kurulu, temsile yetkili kişileri ve bunların temsil şekillerini gösterir kararının noterce onaylanmış suretini, tescil ve ilan edilmek üzere ticaret siciline verir.

A.Ş.DE DENETÇİLER,

Zorunlu organ sayılmaz.

Şirket pay sahibi, çalışanı ve yönetim kurulu üyesi denetçi olarak atanamaz.

Denetçilerin gerekçelerini açıklayarak görüş vermekten kaçınması “Olumsuz görüş”ün sonuçlarını doğurur

Denetçiler genel kurul tarafından seçilir. Ancak mahkeme tarafından da atandığı istisnai haller vardır.

Denetime tabi olduğu hâlde, denetletirilmemiş finansal tablolar ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu düzenlenmemiş hükmündedir.

Bağımsız denetime tâbi (T) anonim şirketinin bağımsız denetçisi (D), (T) anonim şirketine vergi danışmanlığı ve **denetim dışında** hizmeti veremez.

Bağımsız denetçi, denetleme sözleşmesini sadece haklı bir sebep varsa veya kendisine karşı görevden alınma davası açılmışsa feshedebilir.

Bağımsız denetçinin denetleme görevinden alınabilmesi için yerine başka bir denetçi atanması gerekir.

Yönetim Kurulu veya azınlık grubu haklı bir sebebin varlığı hâlinde denetçi seçiminin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilanından itibaren üç hafta içinde Asliye Ticaret Mahkemesi'ne başvurarak **bağımsız denetçinin görevden alınmasını talep edebilir.**

Bağımsız denetçinin taraflı davrandığına yönelik kuşku, onun görevden alınması için haklı neden teşkil eder.

Bağımsız denetçi şirket tarafından serbestçe görevinden alınamaz.

Anonim şirket genel kurulunda aşağıdaki kararlardan Yönetim Kurulu üyelerinin ibrası ve sorumluluk davası açılırken, şirket esas sözleşmesi değiştirilirken **imtiyazlı oy hakkı (oyda imtiyaz) kullanılamaz.**

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, anonim şirketi sona erdiren nedenler:

Kanunda belirtilen nisaplara uygun olarak genel kurul tarafından sona erme kararı alınması

Organ eksikliği sebebiyle, mahkeme kararıyla fesih

Sözleşmede öngörülen sürenin bitmesi, Şirketin birleşmesi, bölünmesi

Şirketin işletme konusunun gerçekleşmesi, gerçekleşmesinin imkânsız hâle gelmesi,

Sözleşmede öngörülen sona erme sebeplerinin gerçekleşmesi, Şirketin iflasına karar verilmesi

Şirketin mahkeme tarafından haklı nedenle feshine karar verilmesi

DİKKAT: Bir ortağın kısıtlanması veya tasfiyedeki payının cebri icra yoluyla paraya çevrilmesi şirketi sona erdirmez.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, anonim ve limited şirketler arasında farklar:

Şirket paylarının devri usulü (Limited şirkette payın devri tamamen yasaklanabilirken, AŞ.de payın devri yasaklanamaz.

Amme borçlarından dolayı ortakların sorumluluğu limited şirket ortakları için vardır. AŞ. Ortaklarının bu tür sorumluluğu bulunmaz.

Azami ortak sayısı limited şirket için en çok 50 iken, AŞ.de üst sınır yoktur.

Nakdi sermayenin taahhüdü ve ödenmesi usulü. Buna göre, Anonim şirkette, kuruluşta nakden taahhüt edilen sermaye paylarının en az yüzde yirmi beşi, tescilden önce ödenmek zorundadır. Bu şart limited şirkette yoktur.

Anonim şirketlerde şirket esas sözleşmesiyle ortaklar için ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri öngörülemmez; limited şirketlerde ise şirket sözleşmesiyle ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri öngörülebilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, **LİMİTED ŞİRKETLER** hakkında önemli bilgiler;

En az 1 ortakla kurulur. Ortak üst sınırı 50'dir.

Sermaye şirkettir.

En fazla elli gerçek ya da tüzel kişinin ortak olabilmesi

Limited şirketin esas sermayesi en az Elli bin Türk Lirasıdır.

Limited şirket sözleşmesi yazılı şekilde yapılmalı ve kurucuların sermayenin tamamını ödemeyi taahhüt ettiklerini sözleşmeyi sicil müdürlüğünce yetkilendirilmiş personel huzurunda imzalanmalıdır

Limited şirketlerde ortaklar, şirket borçlarından dolayı kural olarak şahsen sorumlu değildir.

Limited şirketlerde ortaklar, şirket sözleşmesiyle esas sermaye bedeli dışında ek ödeme ve yan edim yükümü ile yükümlü kılınabilir. Ayrıca amme (kamu) borçlarından dolayı da ortaklar sermaye borcu dışında sorumludurlar. (Ortakların sınırlı sorumluluğunun istisnaları)

İspat aracı şeklinde veya nama yazılı olarak esas sermaye pay senetleri düzenlenebilir. (Oysa anonim şirketteki pay senetleri, kıymetli evrak niteliğindedir.

KIYMETLİ EVRAK HUKUKU

Kıymetli evraklar; Kıymetli evrakta temsil edilen hakkın ileri sürülebilmesi için kural olarak senedin ibraz edilmesi de zorunludur.

Kıymetli evrakta temsil edilen hakkın devredilebilmesi için mutlaka senedin de devri zorunludur.

Nama yazılı senetlerin devri için; DEVİR BEYANI ve TESLİM gerekir.

Emre yazılı senetlerin devri için; CİRO ve TESLİM gerekir. Emre yazılı bir senetteki yetkili hamil, senedi düzgün bir CİRO zinciri ile devraldığı anlaşılan kişidir. Hamile yazılı kıymetli evrakın devri için senedin TESLİMİ (zilyetliğin devri) yeterlidir.

Kıymetli evrak niteliğini taşıyan bir senet zayi olduğunda, bu senedin iptal edilebilmesi için mahkeme kararı gereklidir. Kıymetli evrak tipleri kanunda sınırlı sayılmıştır.

Kambiyo senetleri

Kambiyo senetleri; poliçe, bono ve çekten oluşur. Kambiyo senetleri, kanunen emre yazılı senetlerdir. Bonolar ve poliçeler, hâmile yazılı olarak düzenlenemez. Kambiyo senedini tacir olmayanlar da düzenleyebilir. Kambiyo senetleri ödenmediği takdirde, özel bir icra takip usulü ile tahsil edilebilir.

Kambiyo senetlerinin ortak özellikleri:

Kambiyo senetleri bono, poliçe ve çekten ibaret olup sınırlı sayı ilkesine tabidirler. Kambiyo senetleri alacak hakkı içeren senetlerdir. Kambiyo senetleri menfi emri kaydını içermeyen senet metninde lehtar adına yer verilerek düzenlendiklerinde kanunen emre yazılı sayılırlar. Kambiyo senetlerinin içerdikleri hakkın talep edilebilmesi için genel kural olarak senedin ibrazı zorunludur. Özel takip usulüne tabiler. Kurucu senetlerdir. Temsilcinin kambiyo taahhüdünde bulunabilmesi için, kural olarak özel olarak yetkilendirilmesi gerekir. Kambiyo senetlerinde borçlunun imzası ıslak olmalı. Parmak basma, elektronik imza veya mühür olmaz.

Kambiyo senetlerinde kapital faizin öngörülebildiği senetler;

Görüldüğünden belli süre sonra ödenecek vadeli ile görüldüğünde ödenecek vadeli POLİÇE ve BONODA kapital faiz öngörülebilir.

Ancak belirli vadeli ve düzenleme tarihli belli vadeli POLİÇE ve BONO ile ÇEK'lerde kapital faiz öngörülemez.

TEMLİK CİROSU ÖRNEĞİ; "Murat Elara'a ödeyiniz."
İmza: Mehmet Çiçek (El ile atılmıştır)
Veya Sadece imza atılması (beyaz ciro)

TAHSİL CİROSU ÖRNEĞİ;
"Murat Elara'a vekâleten ödeyiniz."
İmza: Mehmet Çiçek (El yazısıyla atılmıştır.)

REHİN CİROSU ÖRNEĞİ; "Murat Elara'a teminat karşılığı (rehin olarak) verilmiştir.
İmza: Mehmet Çiçek (El yazısıyla atılmıştır.)

Cironun fonksiyonları : Temlik - Teşhis – Teminat

CİRO;

Cironun tabi tutulduğu her şart yazılmamış sayılır. CİRO KAYITSIZ ŞARTSIZ OLMALI. ŞART VARSA, ŞART YAZILMAMIŞ-CİRO GEÇERLİ SAYILIR. Kısmi ciro batıldır. KISMİ KABUL-ÖDEME-AVAL GEÇERLİ .Senedin lehine ciro edildiği kişinin adı belirtilmemişse ciro, BEYAZ CİRO HÜKMÜNDEDİR.

Cironun geçerli olabilmesi için senet üzerine veya senede bağlı olan ve “alonj” denilen bir kâğıt üzerine yazılması ve ciranta tarafından imzalanması gerekir.

Senedin tekrar ciro edilmesini yasak eden ciranta (MENFİ EMRE KAYDI), senedi devrettiği kişi tarafından sonradan kendilerine ciro edilmiş olan kişilere karşı senedin ödenmemesinden sorumlu olmaz. MENFİ EMRE KAYDIN DÜZENLEYEN KOYARSA SENEDİN TÜRÜ NAMA YAZILIYA DÖNÜŞÜR.

Lehine ciro yapılan kişinin ciroda gösterilmesine gerek olmadığı gibi, ciro, cirantanın sadece imzasından ibaret olabilir.

Cironun bono veya bonoya bağlı olan ve “alonj” denilen bir kâğıt üzerine yazılması ve ciranta tarafından imzalanması gerekir.

Vadenin geçmesinden sonra yapılan ciroya **ALACAĞIN TEMLİKİ** hükümleri uygulanır.

Türk Ticaret Kanunu’na göre, kambiyo senetlerinde bedelin ödenmesi için verilen teminata AVAL denir.

Aval şerhi poliçe veya alonj üzerine yazılır.Aval veren kişi, kimin için taahhüt altına girmişse aynen onun gibi sorumlu olur.

Aval “aval içindir” veya bununla eş anlamlı başka bir ibareyle ifade edilir ve aval veren kişi tarafından imzalanır.

Muhatabın veya düzenleyenin imzaları hariç olmak üzere, poliçenin yüzüne atılan her imza aval şerhi sayılır.

Kimin için verildiği belirtilmemişse aval, DÜZENLEYEN İÇİN VERİLMİŞ SAYILIR.

TTK’ya göre, bononun yüzüne düzenleyen dışındaki bir kişi tarafından ve herhangi bir açıklama yapılmadan atılmış imza AVAL HÜKMÜNDEDİR.

KAMBIYO SENETLERİ ZORUNLU UNSURLAR

POLİÇE	BONO	ÇEK
Poliçe kelimesi	Bono veya emre muharrer kelimesi	Çek kelimesi
Düzenleme tarihi	Düzenleme tarihi	Düzenleme tarihi
Keşideci imzası	Keşideci imzası	Keşideci imzası
<u>Lehtar</u>	<u>Lehtar</u>	/
<u>Muhatap</u>	/	<u>Muhatap Banka</u>
Kayıtsız şartsız belirli bir bedelin havale emri	Kayıtsız şartsız belirli bir bedelin ödeme vaadi	Kayıtsız şartsız belirli bir bedelin havale emri
Ödeme yeri veya muhatap adresi Düzenleme yeri veya keşideci adresi	Ödeme yeri veya keşideci adresi Düzenleme yeri veya keşideci adresi	Ödeme yeri veya muhatap adresi Düzenleme yeri veya keşideci adresi
		Seri no ve barkod numarası

Vade isteğe bağlı unsur olup, poliçe ve bonoda yer almaması, senedi BATIL KILMAZ. Çekte de vade yoktur. Vade yazıyorsa, yazılmamış sayılır, çek geçerlidir.

Poliçe ve bonolara geçerli olarak konulabilecek isteğe bağlı kayıtlar

Protestodan muafiyet kaydı

Düzenleyen lehine senet bedelinin yalnızca bir kısmı için aval kaydı

Son iki vade için kapital faiz kaydı (ÇEKTE YOK)

Düzenleyen ve lehtarın yerleşim yerinden farklı bir ödeme yeri kaydı

Menfi emre kaydı

Sorumsuzluk kaydı (ÇEKTE YOK)

Araya giren kaydı (ÇEKTE YOK)

Uyuşmazlık halinde hangi mahkemelerin yetkili olduğuna ilişkin kayıt

Temsile yetkili olmadığı hâlde bir kişinin temsilcisi sıfatıyla bir kambyo senedine imzasını koyan kişi bizzat sorumludur.

Poliçe, bono ve çekte

Ödenecek meblağ metnin üst kısmında “100.000 TL”, ancak alt kısmında “10.000 TL” olarak gösterilmişse, 10.000 TL ödenmelidir. (Rakam rakam olup da farklı bedeller varsa, DÜŞÜK OLAN GEÇERLİDİR.)

Ödenecek meblağ metnin üst kısmında “yüz bin TL”, ancak alt kısmında “on bin TL” olarak gösterilmişse, on bin TL ödenmelidir. (Yazı yazı olup da farklı bedeller varsa DÜŞÜK OLAN GEÇERLİDİR.)

Ödenecek meblağ rakamla “10.000 TL”, ancak yazıyla “yüz bin TL” olarak gösterilmişse, yüz bin TL ödenmelidir. (Yazı ve rakam olup da farklı bedeller varsa, YAZI OLAN GEÇERLİDİR.)

ÇEK

Hamile yazılı bir çekin ciro edilerek teslim edilmesi

Çeki emre yazılı hale getirmez.

Hamile yazılı çeki ciro eden kişi müracaat (başvuru) borçlusu olmuştur.

Çekin garanti (teminat) fonksiyonu artar.

ÇEKLERDE İBRAZ SÜRELERİ

Keşide yeri ile ödeme yeri aynı olan çeklerde, ibraz süresi 10 GÜNDÜR.

Keşide yeri ile ödeme yeri farklı olan veya aynı kıtada ya da akdenize kıyısı olan ülkelerde farklı olan çeklerde ibraz süresi 1 AY

Keşide yeri ile ödeme yeri farklı kıtada ise, 3 AYDIR.

5941 sayılı Çek Kanunu'na göre, muhatap bankanın kanunen ödemekle yükümlü olduğu miktar için sorumluluğu; Çekin üzerinde yazılı baskı tarihinden itibaren beş yıl sonra

TTK'ya göre çekten cayma “Ödeme için ibraz süresi geçtikten sonra” hüküm doğurur.

Muhatap banka kendisine ödenmek üzere ibraz edilen emre yazılı bir çeki ödemedenden önce

Düzenleme tarihinin gelip gelmediğini

Ciro zincirinin düzgün olup olmadığını

Çekin Türk Ticaret Kanunu'nda sayılan zorunlu unsurları taşıyıp taşımadığını

Düzenleyenin imzasının sahte olup olmadığını incelemek zorundadır.

Oysa Cirantaların imzalarının sahte olup olmadığını inceleme zorunluluğu yoktur.

Police ve bonoda ise, borçlu imzaların gerçekliğini araştırmak zorunda değilken, ciro zincirinin düzgünlüğünü araştırmak zorundadır.

ÇEKE KONAN;

Vade kaydı-Rehin cirosu

Anapara (kapital faiz) kaydı

Sorumsuzluk kaydı

Araya giren kaydı

Kapital faizi kaydı

Muhatabın kabul kaydı

Lehtarın şarta bağlı bir cirosu **YAZILMAMIŞ SAYILIR**, AMA ÇEKİN GEÇERLİLİĞİNİ ETKİLEMEZ.

OYSA bir Muhatabın cirosu veya Muhatabın aval vermesi **BATILDIR**.

Çekin bir takas odasına ibrazı, ödeme için ibraz yerine geçer.

Çekle ilgili karşılıksızdır işlemi yapılmasına sebebiyet veren ve hakkındaki adli para cezasını ödemeyen kişiye, hapis cezası verilir.